

โรคลมพิษ

(URTICARIA)

โรคลมพิษ (Urticaria) เป็นโรคผิวหนังมีลักษณะเป็นผื่นหรือปื้นนูนแดง ไม่มีขุย มีอาการคัน เกิดขึ้นเร็วและกระจายตามตัว แขน ขา แต่ละผื่นมักจะคงอยู่ไม่นาน โดยมากมักไม่เกิน 24 ชั่วโมง ผื่นนั้นก็จะราบไปโดยไม่มีร่องรอย แต่ก็อาจมีผื่นใหม่ขึ้นที่อื่นๆ ได้

ชนิดของโรคลมพิษ

โรคลมพิษแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ลมพิษเฉียบพลัน หมายถึง ลมพิษที่เป็นๆ หายๆ ติดต่อกันน้อยกว่า 6 สัปดาห์ เป็นลมพิษที่พบได้บ่อย สาเหตุส่วนใหญ่มักได้แก่อาหาร, ยา, การติดเชื้อ
2. ลมพิษเรื้อรัง หมายถึงลมพิษที่เป็นๆ หายๆ ต่อเนื่องกันเกิน 6 สัปดาห์ เกิดจากสาเหตุได้หลายอย่าง

สาเหตุของโรคลมพิษ

1. อาหาร เช่น อาหารทะเล, สารกันบูด, สีสันอาหารบางชนิด
2. ยา ปฏิกริยาการแพ้ยาบางชนิดอาจทำให้เกิดผื่นลมพิษได้

3. การติดเชื้อ การติดเชื้อไวรัส, แบคทีเรีย, เชื้อราหรือมีพยาธิ เป็นสาเหตุของลมพิษได้ทั้งสิ้น เชื้อโรคเหล่านี้สามารถเข้าสู่ร่างกายทางใดก็ได้ เช่น ทางเดินอาหาร ทางเดินหายใจ ทางเดินปัสสาวะ และทางผิวหนัง

4. โรคระบบต่อมไร้ท่อ เช่น โรคต่อมไทรอยด์

5. อิทธิพลทางกายภาพ ผู้ป่วยบางรายผื่นลมพิษอาจเป็นผลจากปฏิกิริยาของผิวหนังที่ตอบสนองผิดปกติต่อความร้อน ความเย็น, น้ำหนักกดรัด, แสงแดด, การออกกำลังกาย เป็นต้น

6. การแพ้สารที่สัมผัส ผื่นลมพิษเกิดขึ้นในตำแหน่งที่ผิวหนังสัมผัสกับสารที่แพ้ เช่น การแพ้ยาง (Latex), ขนสัตว์, พืช หรืออาหารบางชนิด เป็นต้น

7. ปฏิกริยาแพ้พิษแมลง เช่น ปฏิกริยาที่เกิดจากผึ้ง, ต่อต้อย

8. มะเร็ง เช่น มะเร็งต่อมน้ำเหลือง หรือระบบอื่นๆ ของร่างกาย

9. ระบบภูมิคุ้มกันต่อต้านตัวเอง ผู้ป่วยลมพิษบางรายเกิดจากมีภูมิคุ้มกันไปกระตุ้นให้เกิดการหลั่งสารเคมีบางชนิดออกมาที่ผิวหนังทำให้เกิดผื่นลมพิษขึ้น

10. สาเหตุอื่นๆ เช่น ผู้ป่วยโรคตับหรือผู้ป่วยเส้นเลือดอักเสบ บางรายอาจมีผื่นลมพิษ แต่มีข้อสังเกต คือ แต่ละผื่นอยู่นานไม่เกิน 24 ชั่วโมง เวลาหายมักมีรอยด่าง

อาการ

เป็นผื่นหรือปื้นนูนแดง ไม่มีขุยขอบเขตชัดเจน มีขนาดต่างๆ ได้ตั้งแต่ 0.5 - 10 เซนติเมตร เกิดขึ้นเร็ว และกระจายตามตัว แขน

ขา รอบตา ปาก มีอาการแดง บวม ร้อน คัน บางครั้งอาจมีอาการเจ็บร่วมด้วย ผื่นมีหลายรูปแบบ เช่น กลม รี วงแหวน วงแหวนหลายวงมาต่อกัน หรือเป็นรูปแผนที่ รอยที่เป็นรุนแรงจะบวมมาก โดยเฉพาะบริเวณใบหน้า และลำคอ ผู้ป่วยบางรายอาจมีริมฝีปากบวม บางรายมีอาการปวดท้อง แน่นจุก ทายใจไม่สะดวก รอยที่เป็นรุนแรงอาจมีอาการหอบหืด เป็นลมจากความดันโลหิตต่ำได้ แต่พบได้น้อยมาก

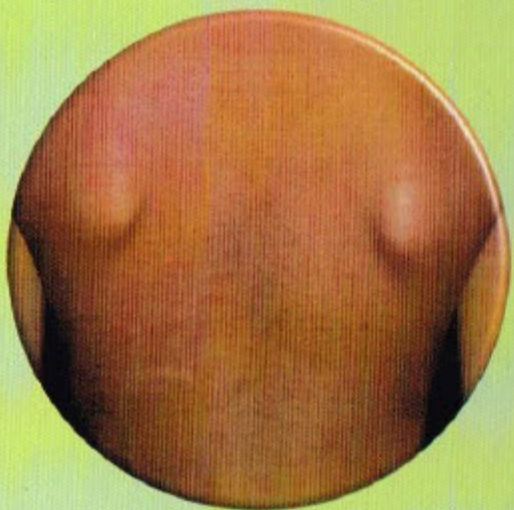
การรักษาโรคลมพิษ

1. พยายามหาสาเหตุ และรักษาหรือหลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคลมพิษ ถ้าสามารถทำได้ผู้ป่วยจะหายจากโรคลมพิษ
2. ให้อาต้านฮีสตามีน ยาต้านฮีสตามีนมีหลายชนิด หลายกลุ่ม มีทั้งออกฤทธิ์ยาว ทั้งที่ง่วงและไม่ง่วง การเลือกใช้ยาต้านฮีสตามีนตัวใดรวมทั้งการรับประทานยาต้านฮีสตามีนระยะยาวควรอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์
3. ยาอื่นๆ ในกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการมาก ผื่นไม่คอยตอบสนองต่อยาต้านฮีสตามีน อาจพิจารณาใช้ยาอื่นที่มีฤทธิ์ยับยั้งการสร้างและหลั่งสารสื่อกลางในผิวหนังที่เป็นตัวการที่ก่อให้เกิดผื่นลมพิษ

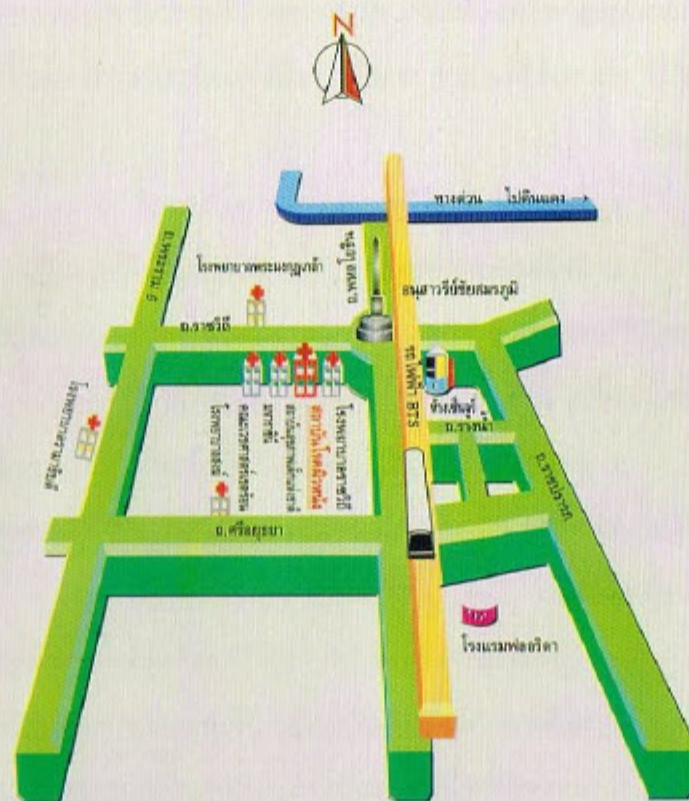
ผู้ป่วยลมพิษ ควรพบแพทย์เพื่อตรวจหาสาเหตุ แพทย์จะหาสาเหตุจากการซักประวัติผู้ป่วย การตรวจร่างกาย และการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ตามความจำเป็น ซึ่งหากพบสาเหตุที่ก่อให้เกิดลมพิษ และหลีกเลี่ยงหรือรักษาสาเหตุนั้นได้ จะทำให้โรคลมพิษสงบลงหรือหายได้

คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยที่มีผื่นลมพิษที่ผิวหนัง

- งดสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดลมพิษตามที่แพทย์แนะนำอย่างเคร่งครัด
- ต้องนำยาต้านฮีสตามีนติดตัวไว้เสมอ เมื่อเกิดอาการจะได้ใช้ได้ทันที
- ทำจิตใจให้สบายไม่เครียด
- ไม่แกะเกาผิวหนัง เนื่องจากอาจทำให้เกิดผิวหนังอักเสบจากการเกา
- รับประทานยาตามแพทย์สั่ง หากยาทำให้เกิดอาการง่วง ซึม จมกรมนการทำงาน ควรบอกแพทย์เพื่อเปลี่ยนยา
- อาจใช้ calamine lotion ทาบริเวณผื่นลมพิษ เพื่อช่วยลดอาการคัน แต่ยานี้ไม่ได้ทำให้ผื่นหาย
- ถ้าเป็นลมพิษที่มีอาการรุนแรง มีอาการแน่น หายใจไม่สะดวก หรือเป็นเรื้อรัง ควรรีบปรึกษาแพทย์โดยด่วน

แผนที่สถาบันโรคผิวหนัง

รถประจำทางที่ผ่านหน้าสถาบันโรคผิวหนัง
สาย 8, 12, 14, 18, 28, 92, 97, 108, 116
ปอ.509, 510, 515, 524, ปอ.พ.4, 8

งานสุขศึกษาและเผยแพร่
สถาบันโรคผิวหนัง

420/7 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2354 8036-40 โทรสาร : 0 2354 8042

www.inderm.go.th

โรคลมพิษ (URTICARIA)

สถาบันโรคผิวหนัง
กรมการแพทย์
กระทรวงสาธารณสุข